

СЕНАТУ УНИВЕРЗИТЕТА У КРАГУЈЕВЦУ
ВЕЋУ ЗА ДРУШТВЕНО-ХУМАНИСТИЧКЕ НАУКЕ
НАСТАВНО-НАУЧНОМ ВЕЋУ ПРАВНОГ ФАКУЛТЕТА У КРАГУЈЕВЦУ

ПРЕДМЕТ: Одговор на Приговор на Извештај Комисије за писање Извештаја о кандидатима пријављеним на конкурс за избор једног наставника у звање ванредног/редовног професора за ужу уставноправну научну област

Поводом Приговора Надежде Павловић на Извештај Комисије за избор проф. др Јелене Вучковић за избор у звање редовни професор за ужу уставноправну научну област број IV-02-1021/9 од 02.02.2024. године, Комисија даје следећи

О Д Г О В О Р

1. ДОКТОРСКА ДИСЕРТАЦИЈА Јелене Вучковић под називом „Положај јавних агенција у систему поделе власти“, одбрањена 23. децембра 2013. године на Правном факултету Универзитета у Београду.

1. Докторска дисертација „Положај јавних агенција у систему поделе власти“, одбрањена на Правном факултету Универзитета у Београду 2013. године је уредно прошла проверу на плагијаризам, након чега је истекао рок за увид јавности без иједног приговора. Надлежна Комисија за оцену и одбрану докторске дисертације Правног факултета Универзитета у Београду је, пре више од десет година, оценила докторску дисертацију као РЕЗУЛТАТ ОРИГИНАЛНОГ НАУЧНОГ РАДА, што су верификовали надлежни органи и тела Универзитета у Београду. На основу одбрањене докторске дисертације, кандидаткиња Јелена Вучковић је бирана у звање доцента, а пет година касније и у звање ванредног професора.

2. Докторска дисертација проф. др Јелене Вучковић није предмет овог Извештаја, нити спада у услове за избор о коме се Комисија изјашњава, па се, у том смислу, приговор у овом делу ОДБАЦУЈЕ.

2. ЧЛАНЦИ

1. У вези са радом објављеним у часопису „Страни правни живот“, 2022., год. 66, бр. 3, стр. 385-402, чији је назив *Институт интерпелације у парламентарном праву Француске*, коаутори - Јелена П. Вучковић и Аника Н. Ковачевић, Комисија истиче следеће чињенице:

1. 1. Без обзира што рад није био предмет Извештаја, Комисија је имала увид и у рад који подносилац Приговора оспорава. Стекли смо недвосмислен утисак да се не ради ни о каквом плагијату. Чињеница да подносилац приговора на Извештај указује на рад који није саставни део Извештаја, само потврђује ниво тенденциозности, субјективизма и нетрпељивости подносиоца Приговора према проф. др Јелени Вучковић. Комисија није компетентна да оцењује разлоге и мотиве таквог односа.

1. 2. Када је у питању сличност са студентским радом Стефана Душанића, под називом *Однос извршне и законодавне власти у трећој француској републици*, објављеног у „Аналима Правног факултета у Београду“, бр. 1/2013, стр. 346-368, https://anali.rs/xml/201-/2013c/2013-1c/Anali_2013-1_346-368.pdf, утврђено је да је он коришћен као литература и уредно је цитиран на свим местима где су дословно наведени делови текста (стр. 398.).

Сличности са текстом Душанића последица су уске историјске теме, али су као извори навођени директни правно-историјски извори, и то: (Barthélemy, 1933, p. 110); (Hauriou, 1923, p. 580, 581), (Hauriou, 1923, p. 583), (Esmein, Nézard, 1921, p. 445), (Esmein, Nézard, 1921, p. 447), (Роровић, 1992, стр. 509.), као и сам Душанић (Dušanić, 2013, стр. 359.). У раду су дескриптивно обрађиване правно-историјске чињенице и ту нема много простора за разликовање, јер овај рад обрађује једну конкретну историјску ситуацију, а то је Трећа француска република, која је заједнички историјски контекст. Садржина Душанићевог рада, у делу који се коауторима приписује као плагирање, односи се на процедуру покретања интерпелације и њеног тока, који је могао бити само и једино такав, јер су процедуре прописане одговарајућим прописима које цитирани коаутори (и код Душанића и код Вучковић-Ковачевић) описују у свом прегледном научном раду, како је овај рад и категорисан у „Страном правном животу“.

У прилог, горе наведеном, иду и следеће чињенице: на оспореним странама (од 352. до 354.) постоји шест директних и два индиректна извора - Dušanić, 2013, стр. 359. и Роровић, 1992, стр. 509. Чак и тамо где је Душанић навођен као извор, он није преузимањ по систему *copy/paste*, већ је његов закључак интерпретиран, а страна уредно наведена. Према томе, не ради се о „крађи“ или „прикривању извора“, већ о приказивању туђих радова, констатација и схватања поводом истих историјских чињеница. Сваки пасус садржи најмање један извор, што недвосмислено показује да није реч о приказивању „туђег, као својег“, са прикривањем порекла и извора, већ са јасним истицањем свега што рад обрађује. То му, заправо, и даје вредност, а то је и била намера коаутора овог прегледног научног рада.

1.3. Што се тиче сличности са докторском дисертацијом Милана Рапајића "*Извршна власт у полупредседничким системима*", можемо приметити да су у дисертацији М. Рапајића обрађиване историјско - политичке прилике Треће и Четврте француске републике. Коаутори су користили исте изворе, као на пример - *Moris Diverže* (1980, p. 165), *Sartori* (2003, p. 147), *Duverger* (1964, pp. 295–297), *Prakke, Kortmann* (2004,

р. 276), па је сличност, са неким реченицама, могућа. Наведена литература је коришћена изворно, а не преко дисертације М. Рапајића, иако је и она уредно цитирана.

На основу горе утврђених чињеница сматрамо следеће:

1. Објављени чланак у часопису „Страни правни живот“, 2022., год. 66, бр. 3, стр. 385-402, под називом *Институт интерпелације у парламентарном праву Француске*, има статус прегледног научног рада и његов задатак је био да покаже различита схватања о једној конкретној историјској и правно - политичкој ситуацији, која је процесног карактера. Тема *Институт интерпелације у парламентарном праву Француске* је тема која у нашем праву није на овакав начин обрађивана.
2. Сматрамо да рад не садржи „крађу“ туђег текста и(или) „прикривања“ извора, односно релевантних референци и да, отуда, не постоје повреде које се могу окарактерисати као грубо кршење етичких стандарда, као што су плагијаризам, фалсификовање резултата истраживања, манипулативно цитирање и слично, које би довеле у питање интегритет овог прегледног научног рада.
3. Материја која је обрађивана, таквог је карактера да се није могла парафразирати на неки другачији, оригиналнији начин (на пример, начин формирања владе у оба дома парламента, поступак постављања питања влади, поступак интерпелације и слично), па је, зато, готово сваки пасус садржавао име аутора, као и тачну страницу на којој се цитат налази.
4. Рад је уредно прошао претходни поступак оцене на плагијаризам, који је уредништво спровело, и који је показао дозвољен и примерен степен сличности (8% и 10%).
5. Према сазнању Комисије, уредништво часописа „Страни правни живот“ је, на својој седници од 24.01.2024. године, записнички констатовало да НЕМА ПЛАГИЈАТА у поменутом чланку.
6. Узимајући у виду све наведено, а посебно чињеницу да овај чланак није узет у разматрање приликом писања Извештаја, Приговор се у овом делу ОДБИЈА.

2. У вези са наводима о плагијаризму рада, под називом *Constitutional legal protection of ecological values in the Republic of Serbia*, објављеног у „*Journal of Agricultural Environmental Law*“, 35/2023, сматрамо да наведени рад НИЈЕ ПЛАГИЈАТ, па с тим у вези износимо следеће чињенице:

2.1. У приговору се наводи да рад није оригиналан и да је плагијат мастер рада *Уставна заштита права на здраву животну средину у Републици Србији*, Владимир Ћирић, Ниш, 2020.

Подносилац Приговора, у истом маниру, подвлачећи читаве делове текста који, по њеном мишљењу, јесу сору/paste преузети делови, ствара визуелну представу о сличности речи или реченица са било којим аутором, који обрађује сличне теме као и кандидат, проглашавајући га плагијатом, а игноришући чињеницу да су извори наведени.

Кандидат проф. др Јелена Вучковић се бави уставном заштитом еколошких вредности, а не права на здраву животну средину, што је, у погледу теме утврђено договором са Уредништвом часописа. Право на здраву животну средину изведено је из еколошких вредности, па то упућује на сличност теме и литературе која је коришћена у њеној обради. Истовремено, реч је о позитивном праву Републике Србије, па се користе Устав, закони и судска пракса исте државе. Еколошка судска пракса Уставног суда је веома скромна, па су коришћени само доступни извори (пар пресуда), који су и цитирани (стр. 153-156.). Сва релевантна литература је прецизно наведена у фуснотама.

2.2. Провера на плагијаризам у две верзије - енглеска и српска, у легенди показује сличност (а не сору/paste преузимање) са спорним мастер радом само 2%.

3. У вези са наводима којима се оспорава категоризација рада проф. др Јелене Вучковић *Уставни легитимитет и рационалност уставних промена*, тематски зборник: „Преиспитивање класичних уставноправних схватања у условима савремене државе и политике“, 2021, стр. 71-84, износимо следеће чињенице:

3.1. Ј. Вучковић је доставила потврду Матичног научног одбора за право, економију и политичке науке од 25. априла 2023. године, којом је Зборник Института за упоредно право, под називом „Преиспитивање класичних и уставноправних схватања у условима савремене државе и политике“, који је објављен 2021. године, категорисан као рад у тематском зборнику међународног значаја (M14), у складу са Правилником о стицању истраживачких и научних звања (“Службени гласник РС”, број 159/2020).

3.2. Према овом Правилнику (Прилог 2), да би био вреднован у овој категорији, ауторски допринос тематском зборнику не сме бити мањи од једног табака текста (16 страна, једна страна = 1.800 словних знакова), али се може вредновати и текст мањег обима, ако се ради о публикацији реномираног издавача, у овом случају Института за упоредно право, о чему је одлуку донео надлежни матични научни одбор.

3. 3. На основу важеће одлуке Матичног научног одбора за право, економију и политичке науке Министарства науке, технолошког развоја и иновација Републике Србије, као јединог надлежног органа у овој ствари, а којом је и дата категорија рада проф. др Јелене Вучковић *Уставни легитимитет и рационалност уставних промена*, ОДБИЈАМО ПРИГОВОР по овој тачки.

4. У вези са коауторским чланак (А. Мојашевић, Д. Вучетић, Ј. Вучковић, С. Стефановић: “**Behavioral Approach to the COVID-19 Vaccination Policy: An Empirical Study in Serbia**”, *Sustainability*, 2022, vol. 14. M22, <https://doi.org/10.3390/su141710728>, сматрамо да је проф. др Јелена Вучковић дала КОАУТОРСКИ НАУЧНО-ИСТРАЖИВАЧКИ ДОПРИНОС, и то на основу следећих чињеница:

4.1. Кандидат (коаутор) проф. др Јелена Вучковић је дала свој допринос у делу правне анализе и заштите становништва у контексту ефикасности политике вакцинације против вируса COVID-19 у Републици Србији.

4.2. Кандидат (коаутор) проф. др Јелена Вучковић је радила на састављању, прикупљању и теоријској обради емпиријског материјала (више од 500 узорака), неопходног за креирање овог мултидисциплинарног научно-истраживачког рада и његових финалних закључака, а што је био битан услов да би рад могао да прође веома селективну рецензентску процедуру овог реномираног страног часописа у Европи.

4.3. Уредништво је сваком од коаутора и формално послало одлуку о објављивању рада.

4.4. Најзад, овај рад ЈЕСТЕ ДЕО УЖЕ НАУЧНЕ ОБЛАСТИ кандидата, јер је ова теоријска и емиријска анализа имала задатак да покаже стање људских права грађана и степен њихове угрожености или осећаја заштите са аспекта једног “новог” бихевиористичког приступа, поготово код нас, што чини његову посебну вредност.

3. МОНОГРАФИЈА

3.1. У вези монографске јединице „**Медији и медијско право**“, Ј. Вучковић из 2023. COBISS.SR-ID [115509513](#) (обима 425 страна), истичемо следеће чињенице и закључак:

1. Монографија представља резултат истраживања у оквиру пројекта Правног факултета Универзитета у Крагујевцу „*XXI век – век услуга и Услужног права*“, бр. 179012 и Програма научноистраживачког рада Правног факултета Универзитета у Крагујевцу, који финансира Министарство науке, технолошког развоја и иновација Републике Србије. Она представља наставак рада на пројекту Факултета који има свој континуитет са монографијом *Медијско право* из 2017. (обима 215 страна). У међувремену, кандидат (аутор) је у оквиру истог пројекта, као резултат научноистраживачког рада, објавила низ радова, који су у попису литературе и у фуснотама, од којих издвајамо: Ј. Вучковић (2022а), „Улога интернета у пружању медијских услуга“, *Садашњост и будућност услужног права*, Правни факултет Крагујевац, Институт за правне и друштвене науке, стр. 555-572. DOI: 10.46793/XVIII мајско саветовање; Ј. Вучковић (2021), „Електронска демократија и електронско гласање“, Зборник радова *Усклађивање правног система Србије са стандардима ЕУ*, Правни факултет Крагујевац, Институт за правне и друштвене науке; Ј. Вучковић (2021), „Дигитални медији и медијско законодавство Републике Србије“, *Зборник радова Правног факултета у Нишу*, бр. 92; Ј. Вучковић (2021), „Нека питања дигитализације медијских услуга“, Зборник радова *Услуге и владавина права*, Правни факултет у Крагујевцу, Институт за правне и друштвене науке, XVII мајско саветовање.

Ови радови су обухваћени горе поменутом монографијом и објављени као финални рад вишегодишњег пројектног циклуса на Правном факултету у Крагујевцу, што је и

наведено у импресуму монографије. Сви радови су наведени као извор у самој монографији, јер су чинили својеврсну „скицу“ у уобличавању коначне монографије *Медији и медијско право* за 2023. годину.

2. Монографија је и наставак истраживања које је објављено 2018., 2020. и 2021. године. Овако велики број издања, последица су чињенице да је истоимена монографија *Медијско право* коришћена и као наставни материјал на основним и последипломским студијама на више факултета, и то не само у Србији, што иде у прилог овом јединственом научном раду.

3. Битна разлика између ове две монографије није само у броју страна, већ и у тематском, концептуалном и методолошком приступу медијској материји, која је динамична и непрекидно се мења. За разлику од монографије *Медијско право* из 2017. (обима 215 страна), монографска јединица *Медији и медијско право* објављена шест година касније, тј. 2023. године (обима 425 страна), не само што има 210 нових страна, него напушта искључиво нормативистички метод, као примарни. То се види и у наслову, јер то није само правна регулатива медија (*Медијско право*). Ово издање из 2023. године (*Медији и медијско право*) утемељено је и на анализи судских пресуда у медијским стварима, а посебно је карактеристична по социолошком и политиколошком приступу у сагледавању медија у условима злоупотребе медија и актуелног коришћења вештачке интелигенције у области медија, што је посебан допринос ове монографске студије, која зато и мења назив (*Медији и медијско право*).

4. Према томе, монографија *Медији и медијско право* из 2023. године ЗАДОВОЉАВА потребан услов за избор кандидата. Према Правилнику о поступку, начину вредновања и квантитативном исказивању научноистраживачких резултата истраживача, монографија мора имати обим не мањи од 80 страна (нових) по аутору. У конкретном случају, разлика у броју страна између монографске јединице из 2017. и 2023. године износи 210 страна допуњеног и измењеног текста.

3.2. У вези коауторске монографије (П. Димитријевић, Д. Вучетић, Ј. Вучковић), *Систем локалне самоуправе: норма и процес*, шесто допуњено и измењено издање, Ниш, 2020., (282 стране и литература 10 страна, укупно 292 стране), истичемо следеће чињенице и закључке:

1. Ова монографија је наставни материјал за предмет Право локалне самоуправе и део је наставног плана и програма.

2. Ово издање из 2020. године је, заправо, шесто издање у чијој припреми кандидат, као коаутор, учествује још од претходна два издања (2016. и 2018. године).

3. Кандидат (коаутор) обрађује еколошке аспекте локалне самоуправе у седмом делу који носи назив *Локална самоуправа и заштита животне средине*. Истовремено, у припреми издања за 2020. годину, проф. др Јелена Вучковић је дала велики допринос у изради позитивноправног дела ове коауторске монографије у целини, односно у обради измена и допуна позитивног режима локалне самоуправе у Републици Србији. Наиме,

текст ове монографије је усклађен са правним променама предвиђеним и подзаконским прописима у односу на претходно издање из 2018. Године, које је ушло у штампу и објављено у мају месецу 2018. године, а нови Закон о локалној самоуправи ("Сл. гласник РС", бр. 129/2007, 83/2014 - др. закон, 101/2016 - др. закон, 47/2018) усвојен је 20. јуна 2018. године. Народна скупштина је тада усвојила и Закон о потврђивању додатног протокола Европске повеље о локалној самоуправи о праву да се учествује у пословима локалних власти. Ово правно усклађивање претходног издања из 2018. године и наредног издања из 2020. године, био је задатак коаутора Јелене Вучковић, као предметног наставника на предмету Право локалне самоуправе на Правном факултету Универзитета у Крагујевцу. Она је успешно обавила овај задатак и, притом, није угрозила прописани обим литературе за спремање испита. Дакле, допринос коаутора проф. др Јелене Вучковић, није само у делу о заштити животне средине (иновирани део), већ и у обради нове правне регулативе, која је, у међувремену, донета и објављена, што превазилази оспорених 80 страна коауторског текста.

4. Према томе, КОАУТОРСКИ ДОПРИНОС проф. др Јелене Вучковић, у горе поменутој монографији под називом *Систем локалне самоуправе: норма и процес*, шесто допуњено и измењено издање, Ниш, 2020. године, ЈЕ НЕСПОРАН, иако ова монографија није категорисана у Извештају, већ је наведена као наставни материјал.

4. На крају, имамо сазнања да ово није једини приговор Надежде Павловић, уперен не само према кандидату проф. др Јелени Вучковић, већ и према другим наставницима и сарадницима Правног факултета Универзитета у Крагујевцу, при чему иста не припада академској заједници овог, као ни било ког другог универзитета. Садржина приговора и терминологија, која се користи, указују да је он личан, тендециозан и увредљив.

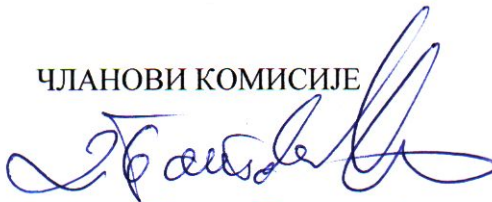
Имајући у виду напред наведено, Комисија за писање Извештаја о кандидатима пријављеним на конкурс за избор једног наставника у звање ванредног/редовног професора за ужу уставноправну научну област доноси

ОДЛУКУ

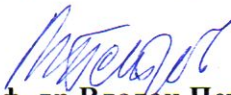
ОДБИЈА СЕ Приговор Надежде Павловић на Извештај Комисије за избор проф. др Јелене Вучковић у звање редовни професор за ужу уставноправну научну област, број IV-02-1021/9 од 02.02.2024. године, **КАО НЕОСНОВАН.**

У Крагујевцу, 07.02.2024. године

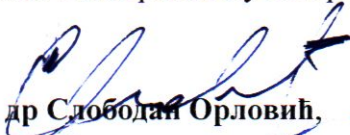
ЧЛАНОВИ КОМИСИЈЕ

Проф. др Драган Батавељић,
Правни факултет Универзитета у Крагујевцу

Проф. др Владан Петров,
Правни факултет Универзитета у Београду

Проф. др Слободан Орловић,
Правни факултет Универзитета у Новом Саду